

ת"פ 47666/06/20 - מדינת ישראל נגד אביתר פאבל צ'בניוק, מדינה מלייב ת.ז.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 47666-06-20 מדינת ישראל נ' צ'בניוק ואח'

לפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

מדינת ישראל

המאשימה:

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (פלילי)

נגד

הנאשמים:

1. אביתר פאבל צ'בניוק

על-ידי ב"כ עו"ד רויטל בן שבת

2. מדינה מלייב ת.ז.

על-ידי ב"כ עו"ד נס בן נתן

גזר דין

בעניינו של נאשם 1

כללי

1. הנאשם 1 (להלן - **הנאשם**) הורשע על יסוד הודאתו בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ו- (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג-1973 (להלן - **פקודת הסמים או הפקודה**); וסחר בסם מסוכן (שלוש עבירות), לפי סעיף 13 לפקודת הסמים.

הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים כלל את תיקונו של כתב האישום מבלי שגובשה הסכמה לעניין העונש, ובהקשר זה טען כל צד על-פי מיטב שיקול דעתו. הנאשם הביע את רצונו להשתלב בהליך שיקום ולשם כך הופנה לשרות המבחן עובר לטיעונים לעונש.

2. כתב האישום המתוקן שהוגש מחזיק שני אישומים, כאשר האישום הראשון מייחס לנאשם החזקת סם מסוכן בצוותא חדא עם נאשמת 2 (להלן - **הנאשמת**), והאישום השני מייחס לנאשם בלבד סחר בסם מסוכן.

על-פי עובדות האישום הראשון, הנאשם נשוי לאחותה של הנאשמת. ביום 3.6.2020 שכרה הנאשמת דירה בעיר תל אביב לתקופה של 29 ימים. החל ממועד זה, **החזיקו הנאשמים בדירה סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של 100 גרם ובסמים מסוכנים נוספים מסוגים שונים בכמויות שאינן לצריכה עצמית.**

כמו כן, החזיקה הנאשמת בדירה 11 משקלים אלקטרוניים, ארגז של חברת "WOLT", מספר רב של כפיות המשמשות לצריכת סמים, מזרקים, שקיות חלוקה בגדלים שונים, מדבקות ועליהן רשומים שמות סוגי הסמים ועוד.

בנוסף, החזיקו הנאשמים בדירה כסף מזומן בסך 27,550 ₪.

עמוד 1

על-פי עובדות האישום השני, במועד שאינו ידוע, הפעיל הנאשם פרופיל ביישומון "טלגרם" וביום 3.6.2020 סחר בסמים מסוכנים כמפורט להלן:

א. ביום 30.6.2020 יהונתן סרטני יצר קשר עם הנאשם באמצעות היישומון וביקש לרכוש **5 גרם של קנביס תמורת 400 ₪**. הנאשם הגיע סמוך לביתו של יהונתן, פגש בו, מסר לידיו את הסם וקיבל ממנו את התמורה.

ב. ביום 3.6.2020 אליעד יהלום יצר קשר עם הנאשם באמצעות היישומון וביקש לרכוש **גרם אחד של קוקאין תמורת 600 ₪**. הנאשם הגיע, באמצעות קטנועו, סמוך לביתו של אליעד, פגש בו, מסר לידיו את הסם וקיבל ממנו את התמורה.

ג. ביום 3.6.2020 עדו דרנל יצר עם הנאשם קשר באמצעות היישומון וביקש לרכוש **גרם אחד של קנביס תמורת 80 ₪**. הנאשם הגיע סמוך לביתו של עדו, פגש בו, מסר לידיו את הסם וקיבל ממנו את התמורה.

תסקירי שירות המבחן

3. התסקירים שהוגשו בעניינו של הנאשם כוללים התייחסות לנתוניו האישיים, למניעים שהובילו אותו לביצוע העבירות וכן לעמדתו ביחס להליכי גמילה ושיקום. יצוין כי במקרה דנא נערכו ארבעה תסקירים, וזאת כפועל יוצא מרצונו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי.

הנאשם, בן 29, יליד מולדובה, נשוי ומתגורר עם אשתו, אמו וסבתו. לאחרונה החל לעבוד בחברת שליחויות בתחום הגז. עלה ארצה עם אמו וסבתו בגיל 5, בוגר 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות חלקית ושירות צבאי מלא ביחידת המסתערבים. לאחר השירות עבד בתפקידי ביטחון, לאחר מכן למד קורס מאמני כושר בווינגייט ועבד כברמן בחיי הלילה, ובהמשך עבד בבית קפה והתקדם לנהל את המקום עד שפרצה מגפת הקורונה, שאז עבד באופן עצמאי כמאמן כושר אישי. בשנים האחרונות פיתח התמכרות לסמים ונחשף לגורמים שוליים.

בגיל 14 החל שימוש התנסותי ומזדמן בקנביס. בגיל 26, בחתונתו, התנסה לראשונה בסם מסוג קוקאין ואהב את ההשפעה שלו על מצב רוחו. צרך בסופי שבוע יחד עם אשתו והוצאות הכספיות סביב השימוש היו גבוהות.

בהתייחסותו לעבירות הנוכחיות, שיתף הנאשם בהשלכות משבר מגפת הקורונה על מצבו הכלכלי והרגשי. אותה עת, הוא ואשתו לא עבדו, הוא לא קיבל קצבת אבטלה והם נקלעו לקשיים כלכליים משמעותיים. לדבריו, התקשה לפנות לאמו בבקשה לעזרה והאפשרות לחזור להתגורר בביתה הגבירה את תחושת הכישלון. עקב כך, פעל מתוך שיקולים כלכליים במטרה להשיא רווחים בזמן קצר, כשגם חיפש דרך לממן את השימוש העצמי שעשה בסם. ציין כי ידע שמדובר בעבירה על החוק אך לא העמיק בחומרתה ונסחף באמצעות הנאשמת לתוך הפעילות הפלילית.

על-פי התסקיר, הנאשם מתמיד בטיפול מדצמבר 2020, מגיע באופן קבוע ורציף, השתלב בשיחות פרטניות, סיים את קבוצת המתחילים ומשתף פעולה באופן פעיל. בדיקות השתן נקיות משרידי סם. להתרשמות שירות המבחן הנאשם מבין את חומרת מעורבותו ומצבו המשפטי ומביע חרטה לצד אכזבה עצמית.

להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מאופיין בדפוסי חשיבה לקויים ושוליים ומתקשה בוויסות דחפים, שליטה עצמית והצבת גבולות. עם זאת, מבטא רצון לחזור לשגרה נורמטיבית, נעדר הרשעות קודמות בפלילים, משתף פעולה ומתמיד בהליך הטיפול, נקי מסמים, מביע צער וחרטה על מעשיו וניכר שההליך הפלילי היווה גורם מרתיע ומציב

גבול עבדו.

בהתאם להמלצת שירות המבחן בתסקיר הראשון - נדרש המשך מעקב והעמקת הטיפול לצורך גיבוש המלצה.

בהתאם לאמור בתסקיר השני - הנאשם עובד בשלוש עבודות במקביל (חברת שליחויות, רשת מזון ומאמן כושר אישי). ממכתב שהוצג לשירות המבחן ממעסיקו בחברת השליחויות עולה כי הנאשם מגיע בזמן, עובד מסור וישר ומרוצים ממנו. הנאשם ביטא רצונו להתמקד בתא המשפחתי ובהרחבתו ומסר כי אינו בקשר עם הנאשמת. עוד שיתף כי מעוניין להשתלב בלימודי פסיכולוגיה במסגרת תכנית "אוניברסיטה בעם". להתרשמות שירות המבחן, הנאשם משקיע מאמצים לנהל אורח חיים יציב, מתמיד בטיפול באופן עקבי, מבין את משמעות וחשיבות הטיפול ונתרם מההליך הטיפולי. בהתאם להמלצת שירות המבחן, ענישה בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריה תקטע את ההליך הטיפולי ותוביל לנסיגה במצבו ועל כן התבקש צו מבחן למשך שנה תוך המשך טיפול במקביל להטלת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בהתאם לאמור בתסקיר השלישי - הנאשם ואשתו עברו להתגורר בדירה שכורה בקרבת הוריהם ומצפים ללידת בתם. לדבריו, מעסיקו מודע למעורבותו הנוכחית עם החוק והתחייב לסייע לו בהשמתו במשמרות שיאפשרו ריצוי מאסר בעבודות שירות. כמו כן הנאשם השתלב בתכנית "אוניברסיטה בעם" בקורס פסיכולוגיה. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם מתמודד עם לחצים כלכליים ונפשיים לקראת התרחבות התא המשפחתי אך מצליח להשקיע מאמצים בלימודיו ובהגעה רציפה לטיפול ביחידה להתמכרויות. צוין, כי הנאשם ממשיך לשתף פעולה עם גורמי הטיפול ועורך שינוי חיובי בחייו, ולכן שירות המבחן חזר על המלצתו להעמידו בצו מבחן לצד הטלת מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

בהתאם לאמור בתסקיר הרביעי והאחרון - לנאשם נולדה בת והוא שיתף בתחושת מועקה וחשש המלווים אותו מהאפשרות שיידרש לרצות עונש מאסר בכלא. לדבריו, משקיע מאמצים רבים בטיפול ובשיקום חייו, החל להשתתף בקבוצת 12 צעדים למכורים נקיים ביחידה לטיפול בהתמכרויות בנוסף לטיפול הממושך בו הוא נתון, וחזר על כך שהוא חש חרטה ואשמה סביב מעורבותו בעבירות הנוכחיות. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם נוטל אחריות על חלקו בעבירות, ער לבחירותיו הבעייתיות, מצליח לערוך שינויים בדפוסי ו להתבונן באופן מעמיק וביקורתי על בחירותיו. לאור האמור, חזר שירות המבחן על המלצתו, כפי שזו באה לידי ביטוי בתסקירים הקודמים.

טיעוני הצדדים לעונש

4. **התביעה** עמדה בטיעוניה על נסיבות ביצוע העבירות וחומרתן, סוג הסם והכמות הגבוהה שהוחזקה, הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ובהם הפגיעה בשלום ובבריאות הציבור, וכן הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים כתוצאה משימוש בסמים. נטען, חלקו של הנאשם משמעותי וחמור יותר מאחר שהוא לא רק החזיק את הסמים אלא גם סחר בהם והפיץ אותם ולכן בנוסף לנזק הפוטנציאלי קיים בעניינו גם נזק ממשי.

התובעת סקרה פסקי דין רלוונטיים ועל בסיס כלל השיקולים טענה **באישום הראשון למתחם הנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר; ובאישום השני מתחם כולל הנע בין 10 ל- 20 חודשי מאסר** (בגין הסחר בקוקאין מתחם הנע בין 8 ל- 18 חודשים ובגין הסחר בקנבוס מתחם הנע בין 4 ל- 18 חודשים).

אשר להליך השיקומי שעבר הנאשם נטען, כי אין בהמלצה העונשית של שירות המבחן כדי לשקף את חומרת העבירות ואת הענישה הנוהגת בעבירות מסוג זה, מה גם שהתסקירים נעדרים התייחסות לפעולות שביצע הנאשם

במסגרת האישום השני (הקמת פרופיל בטלגרם, הפעלתו, הגעה פיזית לבתי הקונים ומכירת הסמים).

בהתייחס לעונש המתאים, נטען כי נוכח הודאת הנאשם והעדר הרשעות קודמות, ניתן להטיל על הנאשם עונש מאסר המשקף את תחתית המתחם, וזאת לצד מאסר מותנה, קנס, חילוט והכרזה על הנאשם כסוחר סמים. לבסוף עתרה התביעה להטיל על הנאשם עונש של 46 חודשי מאסר.

5. **ההגנה** טענה כי מהות התיק איננה האישום השני שעניינו עסקאות הסחר הקטנות אשר נמצאות לשיטת ההגנה בסמכות בית משפט השלום; אלא ההחזקה של 100 גרם הקוקאין באישום הראשון, ובכל מקרה באישום זה הנאשם לא שכר את הדירה ולא החזיק את הכלים.

עוד נטען, כי מדובר בנאשם נורמטיבי, ללא עבר פלילי, אשר הודה ונטל אחריות על מעשיו, עבר הליך שיקום ארוך ומשמעותי במשך שנתיים והמלצת שירות המבחן לענישה שיקומית הייתה עקבית לאורך הדרך, חרף עמדתה העונשית של התביעה. בהקשר זה נטען כי העובדה **"שהנאשם לא היה מסומם עד כדי להגיע לקהילה טיפולית"** לא צריכה לעמוד לחובתו, והוא לקח את ההזדמנות להשתקם ביחידה להתמכרויות בשתי ידיים. הסנגורית אף ציינה את נסיבותיו האישיות של הנאשם: שירותו הצבאי המשמעותי, ניתוק הקשר עם הנאשמת, לידת בתו לפני כארבעה חודשים, ילדותו המורכבת והרקע לביצוע העבירות, שכלל התמכרות לסמים.

בדומה לתביעה, גם ההגנה סקרה בטיעוניה מספר פסקי דין מהם ביקשה ללמוד כי קיימים מקרים עם נסיבות דומות בהם בתי המשפט סטו ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום והשיתוף עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות. לבסוף, עתרה הסנגורית לאימוץ המלצת שירות המבחן ולהשתתף 9 חודשי עבודות שירות.

6. הנאשם, בדברו האחרון לעונש, סיפר על השינוי המשמעותי שערך בחייו בעקבות הליך השיקום:

"אני רוצה לומר תודה על כך שנתפסתי שכן נולדתי מחדש. הייתי נרקיסיסט ולא עניין אותי שום דבר אחר. רציתי למלא צרכים אישיים שלי שהיו חסרים לי בילדות, ולהראות שאני הכי חזק והכי אמיץ. היום כשאני בקבוצות, ואני מכור נקי מזה שנתיים ומבין למה נגררתי... היום אני אדם חדש... אני רוצה להיות אבא ולעשות הכל בשביל הילדה שלי, ולהיות נוכח בגידול שלה".

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

7. הנאשם הורשע כאמור בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ובשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן במסגרת שני אישומים נפרדים. הגם שהעבירות בשני האישומים בוצעו בסמיכות של זמן ומקום, סבורני כי אין מדובר באירוע אחד אלא בשני אירועים נפרדים הואיל וסוג הסם ברוב העסקאות באישום השני שונה מסוג הסם שהוחזק באישום הראשון. אשר על כן, אקבע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד.

8. בית המשפט העליון עמד פעמים רבות על החומרה הטבועה בביצוע עבירות סמים, על השפעתן של עבירות אלה על תחומי עבריינות נוספים ועל הצורך להיאבק בהן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה:

"את נגע הסמים יש לעקור מן השורש. ייצור, הפצה, סחר וכמובן גם שימוש בסמים - כל אלו מסבים נזק עצום. הנזק נגרם לא רק למעגל הסגור של המעורבים הישירים בביצוע העבירות, אלא גם לחברה

בכללותה. ייתכן ועבירות הסמים הקשים הן כה נפוצות עד שהתרגלנו אליהן, ואולי אף אבדה לנו הרגישות למחיר שלא רק החברה משלמת אלא גם המשתמש עצמו. הקוקאין נחשב, ולא בכדי, לסם קשה. זאת הן בשל השפעותיו על גוף האדם, והן בשל פוטנציאל ההתמכרות הגבוה שטמון בו... הפגיעה ביחיד חוזרת חלילה לפגיעה בחברה. השימוש בסם מסוג קוקאין יוצר צורך להמשיך ולהשתמש. כתוצאה מכך עליו לחפש מקורות כספיים למימון רכישת הסם, לאו דווקא בדרכים חוקיות, תוך שהוא חווה הידרדרות מתמדת בתפקוד הפיזי והקוגניטיבי שלו... למאבק בנגע הסמים יש שותפים רבים... אף בית המשפט נוטל חלק חשוב במאבק, באמצעות הטלת עונש מרתיע על מי שהורשע בעבירות סמים" (ע"פ 972/11 מדינת ישראל נ' יונה (4.7.2012) (להלן - עניין יונה); וראו גם: רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015); ע"פ 7952/15 מדינת ישראל נ' שץ (15.2.2016)).

9. העבירות אותן ביצע הנאשם פוגעות משמעותית בערכים עליהם ביקש המחוקק להגן - שלום הציבור, ביטחון ובריאותו מפני ההשפעות ההרסניות הכרוכות בשימוש באותם סמים והשלכותיהן על תחומי עבריינות נוספים.

מידת הפגיעה בערכים אלו נלמדת גם מסוג הסם שנתפס - בעניינו מדובר בעיקר בסם מסוג קוקאין הנמנה על הסמים הקשים מבין הסמים המסוכנים, שנזקיו הפוטנציאליים ידועים כחמורים ורחבי היקף (ראו לדוגמא קביעות בית המשפט העליון ביחס להשפעתו הקשה בעניין יונה); וכמות הסם המשמעותית (100 גרם) ממנה ניתן להכין מנות סם רבות למספר רב של צרכנים פוטנציאליים - כך שמדובר בפגיעה משמעותית ורבה, ויש לנתונים אלה השפעה של ממש בקביעת מתחם העונש ההולם.

הסמים באישום השני מצאו דרכם לידי משתמשי הקצה ולכן הנזק הקונקרטי במקרה דנא התממש. הנזק הפוטנציאלי שעלול היה להיגרם מהפצת הסם באישום הראשון הוא משמעותי ביותר בשל הכמות הגדולה של הקוקאין שהחזיק הנאשם, שעלול היה לשמש להכנת מנות סם נוספות ורבות. יצוין, כי העובדה שהנאשם סחר באישום השני ב-1 גרם קוקאין באותו יום בו החזיק את הכמות המשמעותית המפורטת באישום הראשון "מחזקת את החזקה", הברורה מאליה, כי מדובר בסם המיועד להפצה לכל דיכפין.

10. באשר לפסיקה הנוהגת בעבירות של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית, מצאתי את פסקי הדין הבאים כרלוונטיים:

א. ע"פ 971/21 **אמאצי' נ' מדינת ישראל** (31.3.2021) - המערער הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית לאחר שהחזיק **678 גרם קוקאין** על מנת לספק את הסם לאחרים. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 24 ל-60 חודשי מאסר** וגזר על הנאשם 30 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים. בית המשפט העליון דחה את ערעור הנאשם, תוך שציין כי מתחם העונש ההולם שנקבע עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות סמים.

במקרה זה כמות הסם שנתפס גבוהה בהרבה מזו שהחזיק הנאשם שלפניי.

ב. ע"פ 482/20 **מטר נ' מדינת ישראל** (4.6.2020) - המערער הורשע בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ובאיזמים בכך שהחזיק בביתו **65 גרם הירואין**, ו-5 משקלים דיגיטליים, ואיים על אחד השוטרים שלקח חלק בחיפוש. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 3 ל-5 שנות מאסר**, והשית על המערער 4 שנות מאסר, לצד עונשים נלווים (בין היתר, בשל עבר פלילי מכביד ורלוונטי). עוד יצוין, כי במקרה דנן בחר המערער לנהל הוכחות ועל כן לא ניתן היה להעניק לו את אותה הקלה השמורה לאלו

הנוטלים אחריות. בית המשפט העליון קיבל את הערעור שהוגש על חומרת העונש, והעמיד את עונשו על 3.5 שנות מאסר בעקבות פגם שנפל בחיפוש המסטרתי.

במקרה זה נתפס סם בכמות פחותה מזו שבעניינו.

ג. ע"פ 8048/19 פיצ'חדזה נ' מדינת ישראל (4.6.2020) - המערער הורשע בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו בכך שהחזיק בביתו 55 גרם קוקאין המחולק ל- 38 מנות, משקל אלקטרוני וכסף מזומן בסך 4,250 ₪. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 24 ל- 42 חודשי מאסר**, סטה מהמתחם משיקולי שיקום והשית על המערער 18 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה. בית המשפט העליון קבע כי **"עונשו של המערער אינו מחמיר עימו כלל ועיקר, ואף מקל עימו... בית המשפט המחוזי העניק משקל נכבד לנסיבותיו האישיות של המערער ולהליך השיקומי אליו נרתם, עד כדי שחרג באופן משמעותי ביותר ממתחם העונש שקבע וממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות"**.

עניינו חמור יותר מעניינו של פיצ'חדזה הן ביחס לכמות הסם והן ביחס לכסף המזומן שנתפסו.

ד. ע"פ 2570/17 קריחלי נ' מדינת ישראל (17.1.2018) - המערער הורשע בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ובהחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו בכך שהחזיק בביתו 102 גרם קוקאין, 1.2 גרם חשיש ומשקל דיגיטלי ששימש לשקילת הסמים. בית המשפט המחוזי השית על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור על הכרעת הדין נדחה בעוד שערעור על גזר הדין התקבל באופן חלקי כך שעונש המאסר הופחת ל- **34 חודשים**.

מקרה זה דומה לעניינו הן מבחינת סוג הסם שהוחזק והן מבחינת הכמות שנתפסה.

ה. ע"פ 1313/14 בהיתימי נ' מדינת ישראל (9.6.2015) - המערער הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בכך שהשליך חבילה ובה כ- **50 גרם קוקאין** בזמן ששוטרי סיור התקרבו אליו. **הצדדים טענו למתחם ענישה הנע בין 2 ל- 4 שנות מאסר**. בית המשפט המחוזי השית על המערער 42 חודשי מאסר והפעיל עונש מאסר מותנה בן 10 חודשים במצטבר, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה. נקבע כי **"עסקינן בסם מסוג קוקאין ובמשקל של כחמישים גרם. אלו נתונים שמצדיקים עונש חמור"**.

הקוקאין שנתפס אצל בהיתימי מהווה מחצית מהכמות שהחזיק הנאשם.

ו. ע"פ 8820/14 שחר נ' מדינת ישראל (17.5.2015) - המערער הורשע בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית והחזקת סם לצריכה עצמית, בכך שנתפסו בביתו 3.74 גרם חשיש ו- **112 גרם קוקאין**. בית המשפט המחוזי קבע **מתחם ענישה הנע בין 3 ל- 5 שנות מאסר** והשית על המערער 3 שנות מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה.

גם מקרה זה דומה בנסיבותיו לעניינו.

סיכום - מתחם העונש ההולם

11. כפי שניתן להיווכח, בעבירות של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית קיים מנעד ענישה רחב הנגזר מסוג הסם, כמותו, נסיבות ההחזקה ועוד. על יסוד כלל הנתונים אשר פורטו לעיל, ראיתי להעמיד את מתחם העונש ההולם באישום הראשון **ברף התחתון שלו על 30 חודשי מאסר וברף העליון שלו על 60 חודשי מאסר.**

12. אשר לעבירות הסחר באישום השני - בהתאם לפסיקה הנוהגת ובנסיבות המקרה דנא ראיתי לקבוע **מתחם הנע בין 4 ל- 15 חודשי מאסר בגין סחר בסם מסוכן מסוג קנבוס** במשקל של כ- 5 גרם (ראה לדוגמא: רע"פ 5712/16 אייזנבאך נ' מדינת ישראל (17.8.2016); רע"פ 7996/12 יוסף נ' מדינת ישראל (23.1.2013); עפ"ג (י-ם) 10175-02-16 מדינת ישראל נ' דייני (14.6.2016); ומתחם הנע בין 8 ל- 18 חודשי מאסר בגין סחר בסם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של כ- 1 גרם (ראה לדוגמא: רע"פ 126/15 חביף נ' מדינת ישראל (13.1.2015); רע"פ 8408/15 חביב נ' מדינת ישראל (9.12.2015); רע"פ 5353/17 טפרה נ' מדינת ישראל (18.9.2017)).

קביעת העונש המתאים לנאשם בלא התחשבות בהליך השיקום

13. ככל שהיה מדובר בנאשם שלא עבר הליך שיקום, היה מקום לגזור על הנאשם עונש המשקף את הרף התחתון של שני המתחמים.

מסקנה זו מושתתת על מספר נתונים:

ראשית, מדובר בנאשם אשר הודה במיוחס לו ונטל אחריות על מעשיו ועל כן יש מקום להעניק לו הקלה משמעותית בעונש. אצין כי התרשמתי גם מדברי הנאשם בדבר חרטתו הכנה ורצונו לצאת לדרך חדשה.

שנית, הנאשם נעדר עבר פלילי ואין לחובתו הרשעות קודמות. בהקשר זה יצוין כי הפסיקה הכירה בתקופת המאסר הראשונה כקשה במיוחד, והכירה בנתון זה כמצדיק התחשבות בענישה.

שלישית, מדובר באב לתינוקת קטנה בת מספר חודשים.

רביעית, גם נסיבותיו האישיות של הנאשם, כפי שבאו לידי ביטוי בתסקירי שירות המבחן ובטיעוני ההגנה, ובכלל אלה: ילדותו המורכבת, שירותו הצבאי המשמעותי והמשבר שנקלע אליו בתקופת הקורונה - מצדיקות התחשבות מסויימת.

ברי, כי להתמכרותו של הנאשם לסמים ולחובות הכלכליים שצבר הייתה השפעה על ביצוע העבירות. עם זאת, התמכרות לסמים וצבירת חובות אינם יכולים להצדיק ביצוע של עבירות ממין זה, או בכלל, ולכן לא מצאתי ליתן משקל לנסיבות אלה.

14. צבר הנתונים שפורט לעיל, מצדיק אפוא הטלת עונש של 30 חודשי מאסר באישום הראשון, וכן עונש כולל של 12 חודשים בגין עסקאות הסחר באישום השני. העונש הכולל בגין שני האישומים, ללא התחשבות בהליכי השיקום, צריך לעמוד אפוא על **42 חודשי מאסר.**

סטייה משיקולי שיקום

15. סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר לבית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם שקבע, אם "מצא כי

הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם". כעת נשאלת השאלה, האם כברת הדרך השיקומית שעבר הנאשם מצדיקה סטייה ממשית ממתחם העונש ההולם ומתן בכורה לשיקולי השיקום, חרף נסיבות העבירה המחייבות ככלל מדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה בדמות עונשי מאסר בפועל.

הנאשם עבר כברת דרך טיפולית. מהתסקירים מתקבלת מסקנה כי הנאשם השתלב בהליך טיפולי באופן תקין. הוא מגיע בקביעות למפגשים, משתף ומשתתף, לומד להכיר את עצמו באופן מעמיק וביקורתי, השתלב בקבוצת 12 צעדים למכורים נקיים ושומר על ניקיונו מסמים. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע חרטה עמוקה על מעשיו, מבין את חומרתם, מצליח לערוך שינוי בדפוסיו, לזהות מצבי סיכון, להתבונן באופן ביקורתי הן על עברו והן על סיטואציות מחיי היום יום ולבסס אורח חיים יציב ונורמטיבי, ללא שימוש בסמים וקשרים שוליים. שירות המבחן סבור כי הנאשם תופס את ההליך המשפטי הנוכחי כמרתיע ושליחתו למאסר מאחורי סורג ובריה תחשוף אותו מחדש לגורמים שוליים ולדפוסים התנהגות בעייתיים ולכן ממליץ להשית עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות.

לטעמי, יש בדרך שעבר הנאשם כדי ללמד על שינוי משמעותי שערך בחייו. התרשמתי מנחישותו של הנאשם ומהמוטיבציה הגבוהה שלו לדבוק בדרכו החדשה והנורמטיבית. ניכר כי הנאשם עובד באופן יציב ומשקיע מאמצים לפרנס את משפחתו, ולאורך כל התקופה לא נרשמה לו כל הפרה של התנאים המגבילים ולא נפתחו לו תיקים חדשים.

ברי כי אלמלא ההליך השיקומי, היה מקום להשית על הנאשם עונש מאסר ממושך וזאת נוכח חומרת העבירות, הערכים המוגנים שנפגעו, האינטרס הציבורי, סוג הסם והכמות שנתפסה. מנגד, הליך השיקום הממושך שעבר הנאשם מלמד על סיכוי גבוה כי הנאשם יתנהל בעתיד בצורה נורמטיבית.

בית המשפט העליון קבע לא פעם כי לשיקולי השיקום חשיבות רבה אולם הם אינם חזות הכל ולצדם ניצבים שיקולי ענישה נוספים - גמול, הרתעה והגנה על שלום הציבור (רע"פ 262/14 **נאשף נ' מדינת ישראל** (22.1.2014)).

שיקומו של הנאשם מצדיק **התחשבות משמעותית** אולם אין הוא מאיין את שיקולי הענישה האמורים ועל כן, באיזון המתבקש, סבורני כי יש מקום לסטות ממתחם העונש ההולם אך לא ניתן להסתפק בענישה המוצעת על ידי שירות המבחן, ויש להשית על הנאשם מאסר בפועל, אם כי לתקופה קצרה מזו שהייתה מושתת עליו במצב דברים רגיל.

סוף דבר

16. לאור האמור ראיתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצר (מיום 4.6.2020 עד יום 19.7.2020)

הנאשם יתייצב ביום 30.10.22 בשעה 08:00 במתקן ניצן או במתקן אחר עליו יורה שב"ס בהליך המיון המוקדם, ככל שייערך כזה.

ב. 8 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה על פקודת הסמים מסוג פשע;

ג. 2 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה על פקודת הסמים מסוג עוון;

ד. חילוט - בהתאם להסכמת הצדדים, יחולט סכום של 54,100 השייך לנאשם. קטנוע מספר 2216328 יושב לנאשם כנגד הפקדת 5,000 ₪. ככל שלא יופקדו 5,000 ₪ עד יום 1.12.22 יחולט הקטנוע.

ניתן צו למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י' אלול תשפ"ב, 06 ספטמבר
2022, במעמד הצדדים.

בני שגיא, שופט
סגן נשיא